

כ"ט בתמוז תש"פ
21 ביולי 2020

לכבוד
ח"כ יואב גלנט
שר החינוך

הנדון: הצעה למודל לימודים במועצות האזוריות בעת קורונה - שנת הלימודים תשפ"א

החינוך במרחב ההתיישבותי מושתת על 2 עקרונות יסוד השזורים זה בזה:

תפיסת החינוך כמכלול – החינוך ההוליסטי:

חינוך רב-גילאי, רב מערכתי, החינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי – פועלים כמכלול אחד.

חינוך קהילתי - האדם כתבנית נוף קהילתו:

יצירת דיאלוג מתמיד ומארג נרחב של שיתופי פעולה עם הקהילה היישובית והסביבה הגיאוגרפית.

במצב חירום מתמשך, בו אנו נמצאים כעת, אנחנו מוצאים לנכון שעקרונות אלה יכולים להוות תשתית חינוכית הוליסטית למרחב הכפרי. בחלק מהיישובים, יש את האפשרות ליצור מרחבי למידה בתוך היישובים, ולא רק בבתי הספר, במקרה של מצוקת כיתות בשל צמצום מסי התלמידים. בנוסף, ניתן להיעזר באנשי מפתח ביישובים ובאזור לתיגבור כח האדם, להרחבת הלמידה והמיומנויות ומחיבור בין החינוך הפורמלי לחינוך הבלתי פורמלי ביישוב במהלך שעות היום.

אנחנו מציעים לראות במשבר הקורונה הזדמנות ולבחון את העקרונות הבאים לטובת התאמת מבנה הלימודים לשנת הלימודים תשפ"א.

במסמך זה נציג מודל להפעלת הכיתות במידה ויוחלט על ביטול הלימודים/ לימודים

היברידיים/ למידה מרחוק, לכיתות א-ד ואף לכיתות גבוהות.

נדגיש ונאמר כי המודל המוגש כאן אינו מחייב את כלל המועצות לפעול על-פיו, והוא יוכל

להתקיים על-פי בקשת ראש המועצה ויכולת המועצה. המודל מאפשר למועצות שבהן אין

תחלואה וביכולתן להפעיל את המודל המוצע, כאמור, במידה ויוחלט על ביטול הלימודים,

לאפשר להורים לעבוד ולצמצם את הפגיעה במשק.

1. שינוי מבנה הלימודים – מרחב, זמן ומקום

במאה ה-21 ניתן ללמד באופן הפורץ את הגבולות הקיימים, הן בשל הטכנולוגיה הקיימת והן בשל האפשרויות המגוונות במרחב הכפרי:

מרחבי למידה – אפשרות למרחבי למידה מגוונים ומותאמים לקורונה בבתי הספר וביישובים (מועדוני נוער, בתי עם ביישובים).

הרחבת צוות המורים/מדריכים על ידי אנשי מפתח במועצה וביישובים, מדריכי נוער, ש"ש

חיבור בין החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי.

למידה בקבוצות רב גילאיות ביישוב (למשל כיתות ה' ו' וחיבורות הביניים) - בהתאם ליכולת המועצה האזורית והיישוב.

2. גמישות ניהולית ואוטונומיה מרבית למנהלים

משרד החינוך יגדיר את היעדים והמטרות לשנת הלימודים תשפ"א – יוקם צוות היגוי חינוך מועצתי שיורכב ממפקח משה"ח, מנהל/ות בתי הספר ומנהל/ת אגף החינוך ונציגי החינוך החברתי שיתכלל ויקבע את אופן הלמידה המותאם למועצה.

עקרונות יסוד למודל לימודים במרחב הכפרי:

1. **סביבת הלימודים** במרחב הכפרי היא המוסד החינוכי, היישוב והאזור. בית הספר ירחיב את גבולותיו המקוריים ויבנה מערך למידה מותאם שיתקיים בבית הספר עצמו, ביישובים ובמרחבים נוספים – כתוכנית לימודים אחת.
2. **אוטונומיה וגמישות מרבית למנהלים והמנהלות.**
3. **קבוצה קבועה** = קבוצת הגיל של התלמידים באותו היישוב.
4. **קפסולה** = מספר קבוצות קבועות מיישובים שונים. אנחנו ממליצים להיצמד לקבוצת הגיל ביישוב, שכן בימים שהם לא בבית הספר ניתן לרכז אותם ביישוב במקום אחד וללמוד ביחד.
5. **הארכת יום הלימודים** כתפיסה חינוכית, תתבצע בקבוצות הקבועות ביישובים כפי שכבר אושר על ידי משרד החינוך והתבצע בהצלחה.
6. **הרחבת צוות המדריכים מורים** – על מנת להתמודד עם בעיית כח האדם הצפויה אנחנו ממליצים ליצור "חדר מורים חדש" הכולל את צוות המורים, המדריכים ואנשי מפתח מהמועצה והיישובים, המפגיש עולמות תוכן שונים, דרכי הוראה חדשות ויצירת קשרים מסוג שונה עם התלמידים. ממליצים לשלב בלימודים תחומי מיומנויות כמו קבלת החלטות, ניהול זמן, חינוך פיננסי, מוכנות לחיי עבודה, עבודת צוות וכד' (לדוגמא: מרכז משק/מנהל מפעל - חינוך פיננסי, מדריך הנוער - קבלת החלטות מושכלת וצוות הרפואה – מהו נגיף, מה זה קורונה ומהי מגפה).

7. **ההסעות** לבתי הספר יתבצעו באוטובוסים בתפוסה מלאה לפי קבוצות קבועות מהיישובים. אושר במאי ומתבצע גם היום, עד כה לא נרשמו הדבקות בסביבת ההסעות לבתי הספר.
8. לאפשר **למידה רב גילאית** ביישובים בהם הילדים לא נוסעים לבית הספר.
9. לאפשר למורים ללמד בישובים ולא רק בבתי הספר.

הלכה למעשה

1. הלימודים יתקיימו בימים א' – ה'.
2. על מנת לאפשר גמישות מרבית לניהול הלימודים ומערך הסעות אנחנו ממליצים להגדיר מתווה גמיש להגעה לבית הספר ופתיחת יום הלימודים. (מה שיאפשר 2 סבבים של אוטובוסים לבית הספר וגם, אם שכבה אחת מושבתת ומערך ההסעות פועל כדאי להשאיר את האפשרות להביא לבית הספר באותו היום שכבה אחרת).
3. תלמידי הכיתות א' – ד' יהיו בעדיפות ראשונה ללימוד 5 ימים בשבוע.
4. הלימודים יתקיימו באופן היברידי: בבית הספר, ביישוב ובמרחב האזורי

נשמח להיות שותפים לכל דיון בנושא פתיחת מערכות החינוך בשנת הלימודים תשפ"א.

בברכה,
שי חגי'ג'

יו"ר מרכז המועצות האזוריות
וראש המועצה האזורית מרחבים

העתקים:

איציק אשכנזי, מנכ"ל מרכז המועצות האזוריות
ערן דורון, יו"ר ועדת חינוך ממ"א וראש המועצה האזורית רמת נגב
ראשי מועצות אזוריות
מנהליות/ות חינוך במועצות האזוריות
רינת חכים, ראש תחום חינוך ורווחה מרכז המועצות האזוריות